

ÅRSMELDING

2023

DEN NORSKE KIRKE
Bergen kirkelige fellesråd

Collegium Vocale gutter, jenter og ung, samt dyktige musikere urfremførte Eselet av Knut Waage og Bjørn Sortland, samt Gabriel Faurés Requiem på Påskefest 2023. Dirigent er kantor Knut Christian Jansson og Olav Frøyen Sandvik er solist.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Innhold

Mer himmel på jord s. 04
Kirkevergens innledning s. 05

1 KIRKELIV s. 06
Avdelingens tre fokusområder
Årlig prisutdeling
Orgelmentorprosjekt
Glimt fra arbeidet
Nøkkeltall

2 KIRKEBYGG s. 16
Nybygging
Rehabilitering av middelalderkirker
Rehabilitering av andre kirker
Nøkkeltall

3 GRAVPLASS s. 24
Gravplassmyndigheten i Bergen
Større oppgaver og milepæler
Prosjekter – Nyanlegg og rehabilitering
Brukertilfredshet
Nøkkeltall

BÆREKRAFTSARBEID I BKF s. 31

4 STABS-FUNKSJONER s. 32
HR-avdelingen
Administrasjonsavdelingen
Økonomiavdelingen
Kommunikasjon

5 FELLESRÅDETS ØKONOMI s. 42
Investeringsregnskap
Driftsregnskap
Balanse

6 STYRENDE ORGANER OG EIERSKAP s. 46
Bergen kirkelige fellesråd. Arbeids- administrasjons-, kirkebygg-, gravplass- og kulturutvalget, kontrollkomitéen
Bidrag nasjonalt og i andre organisasjoner
Eierskap

Mer himmel på jord

Kirken er en trygg havn. Undersøkelser kirken har gjort, viser at over 60 prosent av kirkens medlemmer finner ro når de kommer inn i en kirke. Det er spesielt viktig i en tid med uro i Europa og i resten av verden. Den uroen påvirker oss alle. Kirken er en tradisjonsbærer av historie, kultur og ikke minst verdier, og vi skal være der for de som trenger oss. Det er inspirerende å lese i årsmeldingen om alt det spennende som skjer i Kirken i Bergen på alle områder.

Bjørn Norstrand
Leder i fellesrådet

Det politiske skiftet i Bergen gjør at vi får nye samarbeidspartnere i kommunen. Kirkevergen, fellesrådet og dens stab jobber iherdig med å skaffe rammebetingelser for god drift og vedlikehold av kirker og øvrige eiendommer. I menighetene oppleves ressursene knappere enn før. Strammere økonomiske rammer, strømkriser, økende kostnader, krevende lønnsoppgjør og pensjonskostnader gjør at ressursene fremover ikke er ubegrenset. All denne usikkerheten krever god økonomisk styring for MR og BKF. Jeg håper de folkevalgte tar inn over seg viktigheten av dette. Undertegnede opplever at administrasjonen, og spesielt økonomiavdelingen, gir gode og realistiske prognoser. Dette gjør oss i stand til å styre sikrere rent økonomisk. Og noen ganger må vi sette bremsen på. Det er da viktig at vedtak som fattes blir kommunisert ut i organisasjonen på en forståelig og forklarende måte.

På kirkebyggfeltet har det skjedd store ting, og i april ble det fest på kirketomten i Sædalen da det første spadesticket ble tatt. Det er ikke hvert år at en ny kirke er på vei, og jeg gleder meg

over dette arbeidet! Kirken skal stå ferdig mot slutten av 2024.

På gravplassområdet arbeider Gravplassmyndigheten med å sikre nye gravplasser og har blant annet utarbeidet en plan for nytt krematorium. Et viktig arbeid som ble gjort i 2023

«Kirken er en trygg havn. Vi skal være der for de som trenger oss.»

var å få øke kommunens rammebevilgning til investering på gravplass, slik at vi igjen kan nå målene våre med en ny navnet minnelund hvert år. Dessverre kom det ingen ny navnet minnelund dette året, men vi ser at tilbudet er populært og benyttes i stadig større grad.

Gjennom uken drives et stort arbeid for alle aldersgrupper i kirker og menighetshus. Hver søndag kl. 11 står alle kirker åpen for at de med både tro og tvil kan søke seg til gudstjenester hvor alle er velkommen til ukens høydepunkt. St. Jakob kirke samler stadig flere unge, i snitt 160 var på hver søndagsgudstjeneste i 2023. Arbeidet drives av en dyktig stab sammen med over 200 frivillige. Det er imponerende!

25 menigheter i Bergen betjener ulike bydeler. Alle 25 jobber hver dag for å gi omsorg til byens befolkning. Jeg vil takke dere alle for den innsatsen dere gjør hver dag for å skape verdifulle felleskap. Uten dere ville vi hatt et fattigere samfunn i Bergen.

Kirkevergens innledning

Året 2023 har vært et år med mange skifter, og det er jo naturlig i et valgår. Men i tillegg til nye valgte representanter i våre egne råd (menighetsråd og fellesråd) og i de politiske styringsorganene i kommunen, har vi fått en ny biskop i Bjørgvin. Det var en storlåt innsettelse av Ragnhild Jepsen i april. Vi i kirken i Bergen har fått bli kjent med henne som en varm og fin person og en tydelig og flott kirkeleder. Jeg vil trekke frem biskopturneen som en spesielt fin opplevelse der alle menighetene fikk presentere seg. Dette store arbeidet gjør at Kirken i Bergen er en relevant samfunnsaktør med tilbud og plass til alle mennesker og hele mennesket. Det gjør meg stolt!

Vi vet at 2023 har vært et krevende år for mange, spesielt de som er rammet av krig og konflikter. Men også i våre lokalsamfunn opplever mennesker økonomisk usikkerhet, blant annet som følge av økte renter og strømpriser, og økende uro for fremtiden. Fellesrådet får også signaler fra stat og kommune om at de økonomiske utsiktene ser litt «strammere» ut enn det vi har vært vant til. I 2023 ga dette utslag i form av reduserte bevilgninger til investeringstiltak i kirkebygg og gravplasser. I tillegg mistet vi strømstøtte. Akkurat nå opplever derfor BKF en større økonomisk usikkerhet enn tidligere. Jeg er spesielt lei meg for at den ved-

«Kirken i Bergen er en relevant samfunnsaktør med tilbud og plass til alle mennesker og hele mennesket. Det gjør meg stolt!»

tatte forsterkningen på ungdomsdiakoni ikke ble ivare tatt i kommunens tildelinger til BKF for 2024.

På en kirkelederkonferanse i slutten av oktober tok fremtidsforsker og foredragsholder Eirik Newth for seg tre store trender som vil prege de nærmeste tiårene, og det er eldrebølgen, klimaendringer og ny teknologi. Det som var så interessant var at Newth pekte på at Kirken nettopp kan være en positiv kraft og aktør i disse endringene. Kirkens verdier, fellesskap og arbeid for mennesker lokalt kan bli avgjørende når samfunnet skal klare å håndtere trendene på en positiv måte. Dette var spennende og inspirerende å høre og gir meg håp for kirkens fremtid.

2023 var det første hele året med normal drift etter koronapandemien. Det var godt å kjenne at aktiviteter og tilbud er tilbake med full styrke. Samtidig er noe endret. Vår utfordring er å utnytte de positive endringene, f.eks. økt teknologikompetanse og endringsvilje, og lære av de utfordringene pandemien gav. Vi må blant annet jobbe mer kunnskapsbasert med frivillighet, og jeg er glad for at fellesrådet vedtok en fortsatt satsing på frivillighetsteamet vårt.

Det skjer utrolig mye flott og viktig arbeid rundt i våre 25 menigheter. Du får noen glimt i denne årsmeldingen, resten må vi lese i den enkelte menighets årsmelding. Jeg gleder meg til å lese, og jeg gleder meg over alt arbeidet som utføres av våre ca. 180 ansatte og ca. 3200 frivillige. Tusen takk for innsatsen i 2023!

Mette Svanes,
Kirkeverge

1

Kirkeliv

Avdelingens tre fokusområder	07
Årlig prisutdeling	09
Orgelmentorprosjekt inspirerer morgendagens organister	10
Glimt fra arbeidet	12
Tall fra årsstatistikken	14

HISTORISK FESTDAG:
Søndag 25. juni ble én
kateket, én kantor, én
diakon og én prest vigslet
til tjeneste i Skjold kirke.

Foto: Øyvind Sundfør Stokke-Zahl

Kirkeliv

Kirkevergens avdeling for Kirkeliv, kultur og diakoni har som formål å være en støtte og hjelp til byens 25 menigheter, slik at kirken i Bergen kan være relevant for enkeltmennesket, lokalsamfunnet og bysamfunnet.

Alt avdelingen gjør skal ha verdi og være til nytte for menighetene. Dette gjør vi gjennom tre ansvarsområder:

TRYGG OG ATTRAKTIV ARBEIDSGIVER

Avdelingen søker å sikre profesjonell ledelse av BKFes ca. 140 ansatte i menighetene, og bidra til godt samarbeid og god dialog med menighets-

rådene, prostene og Bjørgvin bispedømme. Noen av tiltakene vi har gjennomført i 2023 er:

- individuell støtte og oppfølging av våre 18 daglige ledere
- fagsamlinger og fagutvikling for alle ansatte innenfor arbeidsfeltene diakoni, under-visning, kirkemusikk og kultur, daglig ledelse i menighet og for kirketjenere.

- fokus på å ha folk i stillingene, sette inn vikarer ved sykdom og vakanser
- gode og åpne rekrutteringsprosesser der det samhandles med menighetene

Medarbeiderundersøkelsen 2023 viser at de aller fleste ansatte trives godt og opplever arbeidet som svært meningsfullt. Det er også gledelig å se at det er en framgang i de ansattes vurdering av sin nærmeste leder.

UTVIKLING OG SAMARBEID

Samfunnet endres og våre liv og behov er i endring. For å være en relevant kirke må også kirkens arbeidsmetoder endres. Avdelingen søker å være nysgjerrig og nyskapende. I samarbeid med prostene, stab og råd i menighetene, søker vi å forsterke en kultur for samarbeid og utvikling. Dette gjennom å være nysgjerrig på hverandre og legge til rette for samarbeid. Noen av tiltakene vi har gjennomført i 2023 er:

- Fasilitere møteplasser for ansatte, folkevalgte og frivillige
- Samarbeid mellom menigheter om ansatte og arbeid der dette er hensiktsmessig. F.eks. i samarbeid med prosten har vi nå etablert felles stab i Laksevåg og Nygård menigheter som f.eks. samarbeider om konfirmasjon, trosopplæring og diakoni.
- Dele ut priser for god praksis og nyskapende arbeid. (se neste side)

GODE RAMMEBETINGELSER FOR MENIGHETENE

Rammebetingelser handler om hvilke ressurser og juridiske regler menighetene har å forholde seg til. Det er både økonomi til ansatte og drift, men det er også kompetanse, motiverte ansatte og frivillige. Det er kirkebygg og kontorfasiliteter, gravplasser og krematorium. Det er effektive rutiner og arbeidsprosesser, tilgang på støttefunksjoner, og

godt samarbeid mellom arbeidsgiverlinjene. Det er tydelig og effektiv kommunikasjon og det er en organisasjonskultur preget av tillit og samarbeid.

Noen av tiltakene vi har gjort i 2023 er:

- Med tanke på finansiering og omdømmebygging: Informasjon, samarbeid, søknader og påvirkningsarbeid med Bergen kommune, Bjørgvin bispedømme, Kirkerådet og KA.
- Søknader om prosjektfinansiering sendt til blant annet; Kirkerådet, Bergen kommune, OU midler, Vestland fylke, Grieg foundation, Norsk kulturråd, Kulturrøm, Stiftelsen korskirkehjemmet, Stiftelsen Johannes menighetshjem og Benjamin Johannesens le-gat.
- SMART-gruppen, er kirkevergens arbeidsgruppe som jobber for å få effektive arbeids-prosesser og en bedre arbeidshverdag for våre daglige ledere.
- Frivillighetsteamet har publisert digitalt: Verktøy for frivillighetsledelse, og har nå lansert kurs/opplæring/ meny for videre arbeid.

Se forøvrig punkt to og tre, flere henger sammen med dette punktet.

ANBEFALER MER SAMARBEID: Ny rapport om undervisningsarbeidet i kirken anbefaler mer menighetssamarbeid. Ansvarlig for det toårige prosjektet, Sven-Ove Rostrup overleverte rapporten *Å være kirke for barn og unge* til kirkeverge Mette Svanes i juni.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Domkantor Kjetil Almenning vant kulturprisen 2023

Pionerprisen til Sorggrupperarbeidet til Rita Eldholm og Åshild Høllesli Frantzen.

Tone Høylandkjær ble årets frivillig.
Alle foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Årlig prisutdeling

Ansatte i Bergen kirkelige fellestråd samlet seg i august i St. Jakob kirke for å kick-starte høsten sammen og å dele ut fire priser.

KULTURPRISEN

Prisen ble tildelt domkantor Kjetil Almenning i Bergen domkirke menighet for sitt brede arbeid som domkantor, og utviklingen av kirkemusikkfestivalen Bergen kirkeautunnale.

- Så gjevt! Tusen takk til BKF for kulturprisen! Jeg er rørt over anerkjennelsen, og stolt over at Bergen kirkeautunnale blir løftet frem på denne måten, uttalte Almenning etter prisutdelingen.

PIONÉRPRISEN

Pionérprisen for nyskapende arbeid ble tildelt det byomfattende diakonale arbeidet; Sorggrupper for barn og unge, v/diakonene Rita Eldholm og Åshild Høllesli Frantzen.

- Gjennom sorggrupper gir de barn og deres foresatte et rom til å uttrykke seg og sin sorg. Gruppene drives sammen med frivillige med kompetanse, skriver juryen i begrunnelsen.

ÅRETS FRIVILLIG

Prisen skal gå til en person som har gjort en ekstraordinær frivillig innsats i Kirken i Bergen. I år gikk prisen til Tone Høylandkjær i Ytrebygda

menighet for å ha ledet arbeidet med menighetens klubb for mennesker med nedsatt funksjonsevne i over ti år.

- At klubben har mange frivillige er helt avgjørende for arbeidet. Det siste året er det flere fra andre bydeler som også finner veien til Y- Klubben, står det i jurybeskrivelsen.

FRIVILLIGHETSPRISEN

Prisen går til en menighet som driver et spesielt godt arbeid med frivillige. Det var Sædalen, ved prest Leidulf Øy, som mottok prisen.

- Øy har vist svært god frivillighetsledelse, og evner å skape engasjement, vise retning, delegere og gi reelt ansvar til frivillige, heter det i juryens begrunnelse.

- Det var en stor oppmuntring! Frivilligheten og fellesskapet er med å gi oss mot og glede og en viktig grunn til at jeg trives så godt som prest i Sædalen, sa Leidulf Øy.

Andreas H. Weltzien, Sigrid T. Fahlvik og Leidulf Øy mottar prisen av fellestrådsleder Ragnar Gjengedal.
Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Bak f.v. Mariko Takei, Lars Kristian Stendahl Gjervik, Torfinn Wang, Knut Christian Jansson, Tonje Eriksen. Fremme f.v. Herman Lieberg Christoffersen, Kristian Wedberg, Benjamin Kallestein og Amanda Elisabeth Wahlen
Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Orgelmentorprosjekt inspirerer morgendagens organister

Våren 2023 fikk fire organistpraktikanter sin egen mentor i Bergen.

- Jeg har alltid lurt på hva det innebærer å være organist, sier Amanda Wahlen, som er praktikant i Biskopshavn.

Det nystartede prosjektet er et samarbeid mellom Bjørgvin bispedømme og Bergen kirkelige fellesråd. Prosjektlederne håper dette kan bidra til rekruttering av nye kirkemusikere. De tre kantorene, Tonje Eriksen (Biskopshavn), Mariko Takei Myksvoll (Løvstakksiden) og Knut Christian Jansson (Fridalen) ser behovet for å rekruttere nye organister til kirken.

- Det er viktig å være med å inspirere morgendagens organister. Generelt ivrer jeg veldig for å være med å bringe musikk videre til barn og ungdom, sier Eriksen.

BERGEN KIRKEAUTUNNALE 20. - 24. SEPTEMBER

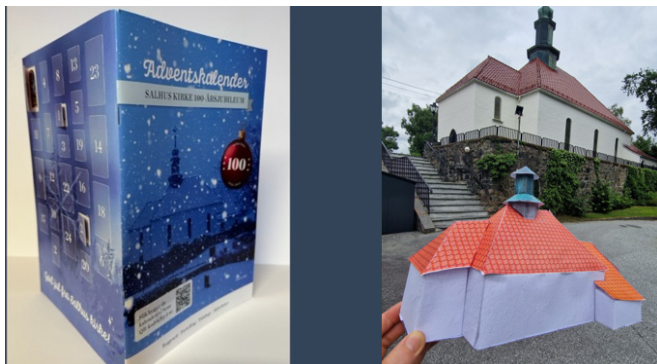
Bergen kirkeautunnale har alltid mye spennende på programmet, og årets utgave avsluttet storslått med bestillingsverket *To kongsdøtre* av Julian Masic. Han hadde med seg et stort antall musikere, sangere og en resitator på scenen.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

St. Jakob driver et stort arbeid for ungdom og unge voksne, og har over 200 frivillige medarbeidere. Her er fra basaren i fjor.

Foto: Maria Skretting

Spennende adventskalender for hele familien.

Foto: Salhus menighet

◀ Adventskalender til jubileet i Salhus

Salhus menighet feirer 100 år i 2024, og begynte feiringen med en storslått adventskalender for hele familien.

- Her får dere mange ting i en kalender, litt som et kindereg, forteller Elise Lindtner Sæle, menighetspedagog i Salhus menighet.

Kalenderens midtsider er et byggesett av Salhus kirke i papp. Baksiden av kalenderen har luker med klistremærker av kirkevinduer og dører som man skal klistre på byggesettet. Lukene har QR-koder, som man kan skanne med mobilkamera, og så kommer man til korte julerelaterte filmer. Sæle forklarer at adventskalenderen et trosopplæringsverktøy som skal styrke og inspirere familien til å snakke om julefortellingen hjemme.

Foto: Skjermdump fra NRK Vestlandsrevyen

Generasjonssang i Landås ◀ - et nydelig møtepunkt mellom ung og gammel

Landås menighet og Landås menighets eldrecenter har ulike samarbeid, men det aller koseligste er nok generasjonssang. Her åpner eldrecenteret dørene for foreldre med sine babyer og smårollinger og inn i festsalen tropper det opp foreldre med sine bittesmå i barnevogn, gamle med rullator og i rullestol. Barn og foreldre finner plass på en stor matte og de gamle sitter i ring rundt. Det synges, det leses rim og regler, danses, krabbes, lekes og blåses såpebobler – og ikke minst smiles og pludres det! Etter sangstunden byr eldrecenteret alle deltakere på kaffe og vafler – noe alle setter stor pris på!

Menighetens organist Melanie Packer har ledet sangstunden siden 2022, først i samarbeid med sin lille sønn Lavrans Waldemar. Det meldes at det ofte er trangt på rullator- og barnevognparkeringsen.

- Vi håper det samme skjer framover, da dette er en opplevelse til felles glede og velsignelse, sier Packer.

Mer samarbeid mellom menigheter ▼

Ny rapport om undervisningsarbeidet i kirken anbefaler mer menighetssamarbeid. Ansvarlig for det toårige prosjektet, Sven-Ove Rostrup overleverte rapporten til kirkeverge Mette Svanes rapporten Å være kirke for barn og unge i juni.

Høytidelig drop-in-dåp i Åsane

Syv mennesker ble døpt da Åsane kirke inviterte til dåp uten påmelding.

- Vi kom fordi det er enkelt og personlig, sier moren til 14-årige Sverre som ble døpt.

I juni var det mulighet for drop-in-dåp flere dager i Bergen, som en del av en nasjonal kampanje der den som ønsker dåp kan møte opp uten avtale når det er annonsert, og bli døpt i en enkel seremoni. I Åsane er mange mennesker i sving; flere frivillige, en diakon og to prester, kirketjener og kantor tar seg av registrering, dåpssamtale og dåpsseremonien. I et eget rom er det hvit dame og rundstykker til alle som kommer.

Hadde ikke fått planlagt dåp

Stine og Kristian Hilmarsen Strømme er de første som kommer, med Agnes på syv måneder som skal døpes. For dem var det litt tilfeldig at det ikke ble dåp på en søndagsgudstjeneste. De søkte etter ledige tider for dåp, og så at drop-in-dåp var en mulighet.

- Vi tenkte at det letteste er å bare komme på drop-in-dåp, og så har vi en hagefest en annen dag det passer, sier Stine.

Føles som et høytidelig og personlig alternativ

Sandra Waage kommer til Åsane for å døpe en sønnogså denne ettermiddagen, og hun har gode erfaringer med drop-in-dåp, og kommer til Åsane for andre gang for å døpe en sønn. Hun hadde fulgt med på nettsiden for å finne ut når neste mulighet for var.

- Sønnen vår skal konfirmeres neste år. Da må han døpes. Vi fant ut at dette var et fint alternativ. Broren hans gjorde det samme sist gang det var drop-in-dåp. Når de er så store er det fint å ha muligheten til å gjøre det på den måten. Det er så koselig at kirken har gjort i stand på denne måten. Det er med på å gjøre at det føles høytidelig og personlig. Det at det var mulighet for å gjøre det så personlig er hovedgrunnen til at vi kommer på dette.

Drop-in-dåp ikke tilfeldige innfall

Arne Mulen er prest i Åsane, og døpte syv mennesker i løpet av noen ettermiddagstimer i kirken.

- Jeg var ikke så "gira" på dette med drop-in-dåp i starten. Tenkte at dåp bør ikke skje som et innfall slik i forbifarten, slik ordet "drop-in" kan gi assosiasjoner til. Nå har vi hatt flere slike drop-in-dåp i Åsane, og vi ser hver gang at dette ikke er tilfeldige innfall. Det er familier og enkeltpersoner som har tenkt på dåp lenge, men så har det liksom aldri passet. Og så vil en gjerne kunne gjøre det litt enklere. Og likevel få med det viktige: Selve dåpen, forteller Mulen.

Lille Agnes ble døpt i Åsane på drop-in-dåp.

Tall fra årsstatistikkene

fra menighetene i Bergen 2023

GUDSTJENESTER

	2019	2020	2021	2022	2023
Søndag	1745	1475	1888	1705	1587
Andre	744	400	517	684	570
Totalt	2489	1875	2405	2389	2250

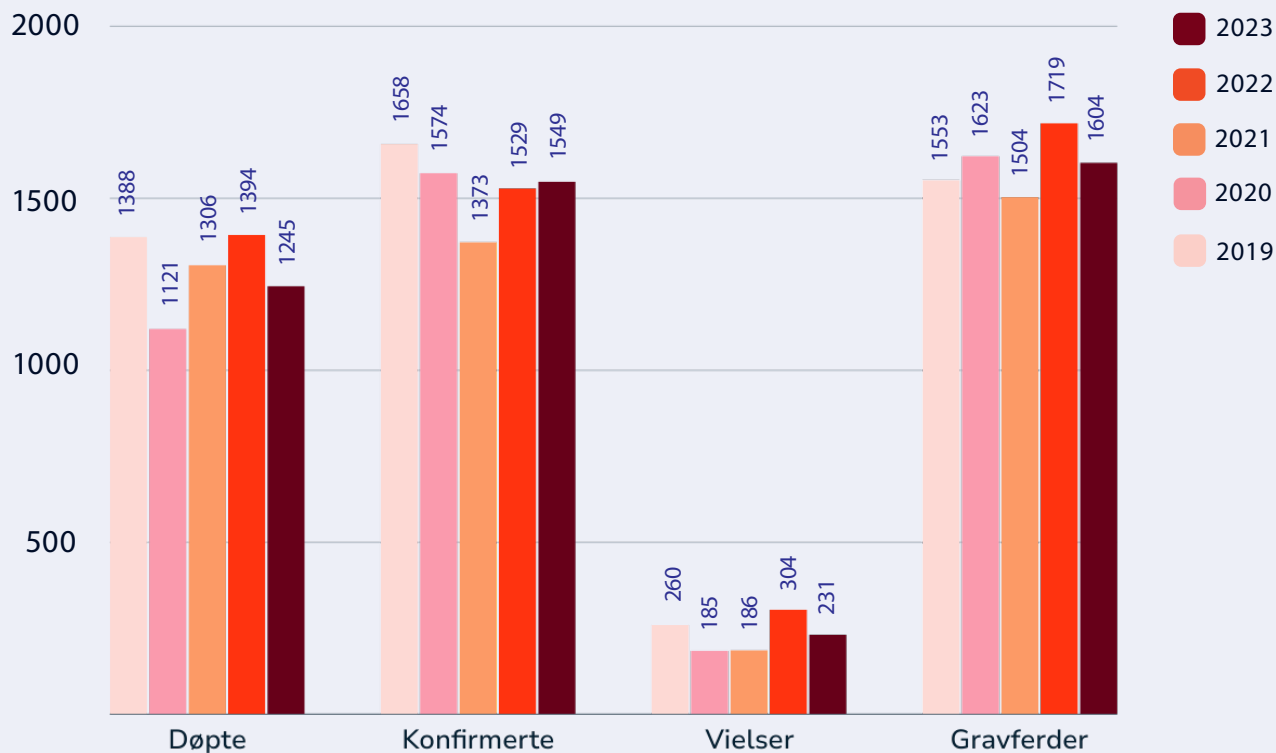
DELTAKERE – GUDSTJENESTE

	2019	2020	2021	2022	2023
Totalt	231 309	80 078	112 414	181 434	186 463
Snitt deltakere	93	43	47	76	83

MEDLEMMER

2019	2020	2021	2022	2023
182 664	182 179	181 423	179 955	178 709

ANNET

Tallene er hentet fra Dnk sitt medlemsregister.

KIRKEN – ET MØTESTED

Kirkene brukes syv dager i uken og er fulle av aktivitet. Tall fra 2022 i parentes.

Konserter og kulturarrangement (deltakere)

81 912 (2022: 75 532)

Konserter og kulturarrangement (antall)

809 (2022: 862)

Kor (deltakere)

1826 (1981)

Kor (antall)

86 (95)

Frivillige

3260 (3252)

Diakonale sosiale tiltak

2552 (3143)

Trosopplæring (unntatt konfirmanter)

7564 (7183)

2

Kirkebygg

Nye kirker	17
Rehabilitering av middelalderkirker	18
Rehabilitering av andre kirker	18
Nøkkeltall	20
Jubileumskirker	21
Glimt fra arbeidet	22

Gøril Jakobsen, Fride Sofie Pileberg, kirkeverge Mette Svanes, Mathilde Vattekar og kulturbyrå Eduardo Andersen fikk æren av å ta de første spadesticket på kirketomten.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard.

Kirkebygg

Kirkebyggavdelingen har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av 34 kirkebygg, herav fire middelalderkirker og ytterligere 16 som av Riksantikvaren er ansett som kulturhistorisk viktige bygg med nasjonal verdi (såkalte listeførte kirker). Avdelingen har tre ansatte.

Kirkene er kulturminner og symbolbygg i daglig aktiv bruk

Utvalget som skal lage forslag til ny kulturmiljølov har i sitt mandat et eget avsnitt om kirkebygg. Kirkebyggene er viktige, både som kulturminner og som brukshus. De tilhører både storsamfunnet og lokalmenigheten. Vårt ansvar er å ta vare på kulturminnet og samtidig tilrettelegge for bruk – syv dager i uken.

NYE KIRKER

Sædalen kirke – ferdig november 2024

Første spadestikk i Sædalen ble markert 12.april. Siden har de som passerer kirketomten erfart et bygg som reiser seg uke for uke. Innvielsesdato er satt til 3.november 2024. Fremdriften går som planlagt.

Haukås kirke – reguleringsplan sendt til politisk behandling

Gjennom 2023 arbeidet Bergen kommune med reguleringsplan for området, det også kirketomten er inkludert. Reguleringsplanen er tidlig i 2024 sendt fra planavdelingen til politisk behandling. Statens vegvesen (SVV) har imidlertid levert innsigelse mot bygging av kirke før E39 gjennom området er bygget. Det vil derfor pågå forhandlinger mellom kommunen og SVV, slik at kirken kan bygges. I forbindelse med byggingen av kirken vil også Haukås skole sin trafikksikkerhetssituasjon bli vesentlig forbedret.

Birkeland kirke – tilbygg – reguleringsplan i 2024

Det trengs en ny reguleringsplan før vi kan bygge tilbygg til Birkeland kirke. Tre arkitektfirma har laget utkast til hvordan tilbygget kan utformes. Utkastene er drøftet med menigheten, byantikvaren og kirkerådet. Justeringer er gjort som følge av innspill. I 2024 vil det startes reguleringsplanarbeid.

MIDDELALDERKIRKENE

Domkirken – forprosjekt innvendig rehabilitering

Vi planlegger å stenge Domkirken for innvendig rehabilitering i 2026. Frem til da vil det pågå forprosjekt og prosjektering. Staten har bevilget 300 000,- kroner til dette arbeidet, spesielt til steinkonserveringen.

I 2023 har det blitt gjort en del sikringsarbeid og sikkerhetsveggen i koret er fjernet. Det ble også gjort en del mindre rehabilitering i forbindelse med kongebesøk og vigsling av ny biskop i april.

Forprosjekt til rehabilitering av Domkirkegården har også startet opp.

Korskirken – stengt for innvendig rehabilitering og rehabilitering Korskirkegården

Korskirken ble stengt 1.februar 2023, og skal etter planen åpnes igjen i desember 2024. I kirkerommet har det pågått store arbeider gjennom året, veggene og taket i kirkerommet er ferdig. Orgelet er fjernet og står nå på orgelverksted. Alle leverandører av ulike tjenester er valgt. Riksantikvar og biskop har i hovedsak godkjent alle planene, men mange detaljer må avklares underveis. Det gjenstår mye arbeid og det vil være en stor utfordring å bli ferdig i tide, men vi tror vi skal klare det.

Rehabilitering av Korskirkegården ble forsinket grunnet utfordringer med diverse godkjenninger. Når årsrapporten skrives (februar 2024) er gravemaskinene i full gang.

Fana kirke – dreneringsarbeid og forberedelser

I Fana kirke har Multiconsult gjort diverse undersøkelser og prøvegravinger, sammen med NIKU og fylkeskommunen for å forberede dreneringsarbeidet.

Mariakirken - kalking

Den planlagte rekalkingen ble utsatt til 2024.

ANDRE KIRKER

Av mange større og mindre prosjekt i de andre kirkene kan vi nevne følgende:

Landås kirke – endelig ferdig bygget

Når Landås kirke ble bygget (1966) ble det lagt belegg i stedet for fliser og plaststoler i stedet for trebenker i kirkerommet. I forbindelse med at det ble lagt inn bergvarme og vannbåren varme

I 2023 ble kirker og kapell, samt krematoriet fotografert og lagt ut på Google street view. Her fra Takvam kapell (t.v.) og Storetveit kirke. Foto: View 360

det ble lagt inn bergvarme og vannbåren varme i kirken (se eget kapittel om bærekraftsarbeid), kom også flisene og kirkebenkene på plass, slik arkitekten hadde planlagt det. Kirken fikk også universell tilgjengelighet til koret, menighetssalen fikk nytt gulv og nye lyddempende gardiner.

Nytt tak i Fridalen kirke

Kirketaket ble ferdig rehabilitert

Johanneskirken - prosjektering og forprosjekt og seminar

I oktober arrangerte fellesrådet, i samarbeid med Riksantikvaren og Akasia, et stort seminar om utfordringene med teglsteinskirker. De 120 deltakerne fikk presentert mange komplekse problemstillinger innenfor mur, tak, kobber, treverk, vinduer, isolering m.m. Mange andre kirker bygget i samme tidsrom som Johanneskirken har tilsvarende utfordringer. I forkant av konferansen ble det utarbeidet en grundig rapport som bl.a. tar for seg rehabiliteringshistorien i Johanneskirken og problemene som har oppstått underveis (Kirken hadde fått skader allerede når den åpnet i 1894, første store rehabilitering skjedde etter 5 år) Når

rehabiliteringsarbeidet starter for fullt er avhengig av det statlige kirkebevaringsprogrammet.

Salhus kirke - isolering og takrehabilitering

I Salhus er taket reparert, og loftet isolert. I tillegg er dreneringen åpnet opp. Prosjektet i Salhus vil videreføres i 2024.

Laksevåg kirke ble malt

Hele Laksevåg kirke er malt utvendig. I tillegg er det gjort malerarbeid og oppgradering innvendig.

Søreide kirke – stabilisering av klokketårn

Klokketårnet trenger sikring og stabilisering og taket mellom klokketårnet og kirkebygget tetting. I 2023 er arbeidet ferdig prosjektert og byggegodkjent. Selve arbeidet er utlyst, og vil bli utført i 2024.

Ytre Arna kirke – sikringsgjerde

Nedenfor Ytre Arna kirke er det bygget nytt sikringsgjerde.

Åsane kirke – rehabilitering tak – utsatt

Det er sterkt behov for å få rehabilitert det flate taket på ungdomsavdelingen i Åsane kirke. Dette måtte imidlertid utsettes til 2024. I 2023 ble det gjort midlertidige reparasjoner.

falle ut. I 2024 vil dette følges opp med langsiktige tiltak.

Innvendig i Eidsvåg kirke er det gjort store oppgraderinger, menighetsrådet har finansiert store deler av arbeidet.

Slettebakken kirke – fullføring av flate tak

Alle de flate takene i Slettebakken ble ferdig rehabilitert. I tillegg ble det gjort en del andre tiltak for å prøve å stoppe lekkasjene i bygget.

St.Markus kirke – tilpasning av kirkerom

Kirkerommet i St.Markus kirke er tilpasset konserter og kirkekaffe gjennom å fjerne noen benker og tilpasse andre.

Eidsvåg kirke – reparasjon av vinduer

Våren 2023 ble det oppdaget store råteskader i mange av vinduene i Eidsvåg kirke. Gjennom akutte tiltak ble det sikret, så ingen vinduer kan

Nøkkeltall

- Bergen kirkelige fellesråd forvalter: 34 kirker, av dem er 4 fredet og 16 listeførte
- 26 000 m² kirkebygg
- 16 000 sitteplasser

Samlet vedlikeholdsetterslep: 300 - 400 mill. kroner (Tall basert på tilstandsanalyser).

Årstall	Strømforbruk (kWh)	Energikostnader (kr)
2016	8 109 239	5 138 697
2017	8 223 538	5 799 092
2018	8 183 630	7 043 536
2019	7 408 449	6 963 922
2020	6 901 868	4 443 678
2021	7 326 032	7 522 893
2022	6 400 000	13 468 653*
2023	6 100 000 **	10 743 236***

* Merkostnader med dyr strøm ble dekket gjennom ekstrabevilgning fra Bergen kommune.

** 12% innsparing i forhold til gjennomsnitt 2019-2022

*** Kommunen gav støtte til merkostnader i første halvår 2023 (2 931 000,-)

Jubileumskirker 2023

Flere kirker jubilerer med runde dager.
Vi gratulerer!

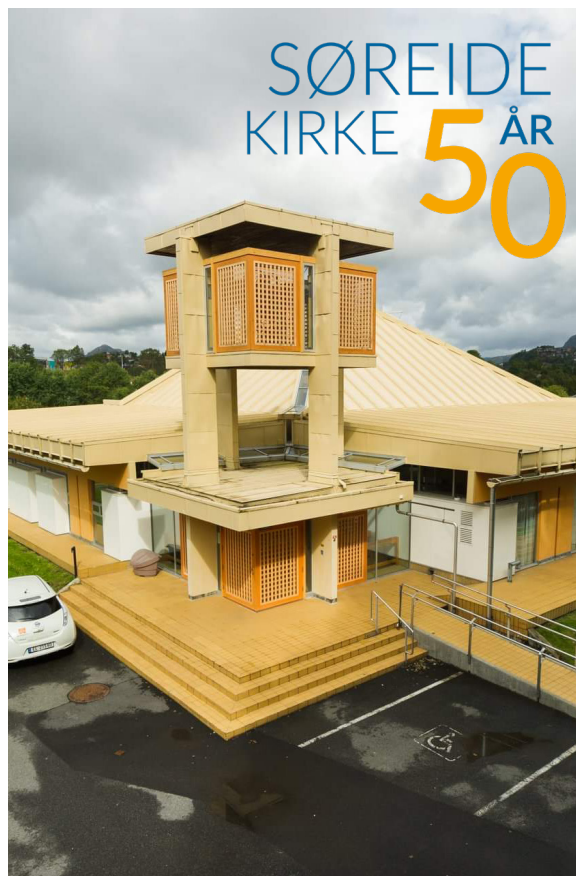

Foto: Søreide menighet

Søreide kirke 50 år

Søreide feiret med en innholdsrik jubileumshelg i oktober. Konsert med fem kor på fredag med Jubilate og Kor é politiet som vertskap sammen med kantor Per Inge Hove. Fest på lørdag med blant annet sang av Eli-Johanne Rønnekleiv med akkompagnement av Asbjørn Snilstveit, festtale av Sindre Skeie og Søreide kirkes historie med Hans Jørgen Morvik. Alt dette og en tre-retters festmiddag i en fullsatt menighetssal. Søndag var det festgudstjeneste med mange medvirkende.

Fra jubileumskonserten. Foto: Skjold menighet

Skjold kirke 25 år

Skjold feiret med en jubileumsuke 9. - 16. april, med både festgudstjeneste, familiedag med klovnene Tipp og Topp på besøk, forestilling, babysangfeiring, og avsluttet med en storslått musikalsk feiring med dyktige aktører som koret Cantus, Fana kammerorkester og solister med flere.

Foto: Kjerstin S. Willem

Åsane kirke 30 år

Åsane kirke stod ferdig i 1993, som et resultat av en dramatisk kirkebrann året før. Den gamle kirken, som het Åsane kirke og står der Åsane gamle kirke står nå, ble tent på julaften 1992. Første spadetak på en ny kirke ble tatt allerede 18. januar 1993 av daværende sogneprest Magne Utle og menighetsrådsleder Jan Sverre Stray. Vi låner ordene de to skriver i Åsane menighetsblad 4/23 om historien:

“Til stor glede tok byggeprosessen kun 11 måneder! På 4. søndag i advent, 19. desember 1993, inviterte menigheten til sin første gudstjeneste i den nye Åsane kirke. (...) Åsane menighet har i sannhet erfart at en kirkebrann ikke dreper alt menighetsliv. Snarere tvert imot. Vi har erfart at glørne fra branntomten gav liv til ny vekst. Derfor kan menigheten med stor frimodighet og takknemlighet fortsatt bruke overskriften «mer himmel på jord» som mål i sitt arbeide. Glørne er ikke slukket, de brenner og gir fortsatt varme og liv til vårt arbeid.”

Teglsteinsseminaret i Johanneskirken

24. og 25. oktober samlet 120 fagfolk seg i Bergen for å løse utfordringene til kirken som rager på toppen av Nygårds-høyden. Teglsteinskirken er pakket inn i plast for å unngå at folk får steiner i hodet utenfor kirken. Det viser seg at tilsvarende kirker i Norge har lignende problemer! Det er nemlig 29 ganske like teglsteinskirker i Norge, blant annet i Drammen, Arendal, Kristiansand og Oslo.

Bergen kirkelige fellesråd arrangerte seminaret i samarbeid med Riksantikvaren og Akasia om rehabilitering av teglsteinskirker fra slutten av 1800-tallet.

Kirkeverge Mette Svanes er glad for to dager med kunnskapsutveksling om et viktig tema.

- Det betyr at vi skal få ny kunnskap, vi skal lære av hverandre og hjelpe hverandre, og for Bergen kirkelige fellesråd sin del er dette en viktig milepæl i prosjektet med rehabilitering av Johanneskirken, sier Svanes.

Hun hadde med seg kirkebyggsjef Arne Tveit, som også leder et nettverk for kirkebyggforvaltere fra hele landet.

- Johanneskirken fra 1894 er et viktig bygg i byen, ikke bare for kirkens folk, men for alle. Viktig som landemerke, viktig som kirke, viktig som kulturarena og viktig som kulturarv, sier Tveit.

- Men Johanneskirken er syk. Jeg blir fortvilet når jeg leser historien, for jeg tror kanskje Johanneskirken har vært syk hele tiden. Med jevne mellomrom har den hatt større eller mindre reparasjoner, og etter hver rehabilitering er det lovet at «nå er kirken reparert så det skal holde de neste 50-100 årene». Så går det mindre enn ti år før en igjen har problemer. Sånn tror jeg det er med mange av disse teglsteinskirkene i Norge, forklarer Tveit, som ønsket å bruke energien på å sikre kunnskap som gjør at vi gjør langt færre feil i årene som kommer.

120 fagfolk var samlet for å snakke om teglsteinskirker.

Foto: Tove Helle Fredriksen

NRK Vestland på plass for å intervju kirkebyggsjef Arne Tveit

Foto: Tove Helle Fredriksen

Johanneskirken fikk stillas og ble pakket inn i plast i 2023.

Foto: Tove Helle Fredriksen

FØRSTE SPADESTIKK I SÆDALEN

Det ble en folkefest med kirkekaffe og sang fra Sædalen barnekor, samt taler fra både kirkeverge, sokneprest og kulturbyråd da første spadestikk ble tatt på kirketomten i Sædalen 12. april.

- Det er en stor dag for hele Kirken i Bergen i dag. Sædalen kirke blir kirkebygg nummer 35 i Bergen. Her er jeg helt sikker på at kirkebygget vi skal oppføre kommer til å bli brukt, gjennom hele uken, uttalte kirkeverge Mette Svanes på åpningen.

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

3

Gravplass

Gravferdstjenestene	25
Større oppgaver og milepæler	26
Prosjekter	26
Brukertilfredshet	28
Nøkkeltall	29

Gravplass

BKF har ansvar for gravplassmyndigheten i Bergen og utøver oppgaven på vegne av alle innbyggere. Bergen har 28 gravplasser, hvorav 22 er i ordinær bruk og seks er historiske, samt fire seremonirom og Møllendal krematorium. Gravplassavdelingen har 9 ansatte.

Arbeidet er tredelt. Gravplassmyndighetens saksbehandlere tar seg av informasjon om og tilbudet av tjenester til brukerne, i tillegg forvalter, drifter og vedlikeholder vi gravplassene med tilhørende bygg og ikke minst utvikler vi gravplasser og bygg gjennom investeringsprosjekt.

Gravferdstjenestene

GGravplassavdelingen informerer og veileder bredt om tilbud og muligheter, og vil ha god

kontakt med innbyggere i Bergen som er brukere av våre tjenester. Lørdag 22. april ble det avholdt Åpent hus på Møllendal kapell krematorium og gravplass. Gravplassutvalget er en viktig kontakt med brukerne av gravplassene, det er avholdt tre møter og befaringer; til Fana kirkegård og Fyllingsdalen gravplass og utvalget bidrar til at viktige spørsmål blir drøftet. Vi nevner bl.a. utforming av navnet minnelund på Loddefjord gravplass og diskusjon om gravferdspraksis. Vi hadde besøk fra Servicetorget i Stavanger i sep-

tember, vi utveksler kunnskap med forvaltninger rundt oss og deltar i nasjonale oppgaver, særlig i digitaliseringsarbeidet. Gravplassjefen holdt foredrag på Norsk forening for gravplasskultur sine fagdager i Tromsø. Vi var også representert på Byantikvarens 30 års jubileum. Det årlige møtet med tros og livssynsamfunn ble avholdt 13 desember, med 8 deltakere fra 5 samfunn i tillegg til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

Fra driften ute på gravplassene får vi gode tilbakemeldinger, selv om det er noen klager på at vår standard på slåttene, den gir ikke gir kort gress til enhver tid. Møllendal kapell fortsatt har bare fire daglige seremonier. Dette var et nødvendig tiltak for å legge til rette for manglende parkeringsplasser, men brukerne opplever dette som en verdig gravferdspraksis der det gis tilstrekkelig rom rundt gravferden. Solheim kapell stengt fra desember grunnet uforholdsmessig høyt energibruk per seremoni.

Kremasjonsandelen er nå oppe i historiske 79%, en økning fra 76% året før. Navnet minnelund er et tilbud som benyttes i stadig større grad. I 2023 var 15 %, mens gjennomsnittet av alle gravlegginger i navnet minnelund de tre siste årene var på 9%. Grunnen til økningen er en økt kremasjonsandel og de nye navnedde minnelundene på Fana kirkegård, Møllendal gravplass som ble åpnet i og Antveit gravplass fra 2021.

Større oppgaver og milepæler

Det er gode leveranser på gravferdstjenestene, men særlig saksbehandlere og krematoriet har opplevd en økning i aktiviteten. I januar tok vi i bruk nytt system for kisteskaning i bårerommene og web-basert gravarkivsystem. Nå kan byråene sende inn bestilling på kremasjon og seremonirom digitalt. Bestillinger mellom krematoriet

og gravplassmyndigheten går også digitalt i det samme systemet.

De siste gravprotokollene er avlevert til Bergen byarkiv og er blitt digitalisert, og vil gradvis tilgjengelige på digitalarkivet.no. Vi har tilstrekkelig graver til 6% av innbyggerne, dette er etter lovens krav, men alle typer graver er ikke tilgjengelige i alle bydeler.

Vi tok imot en gruppe frivillige fra Folksbund (den tyske krigsgravtjenesten) i begynnelsen av mai. De jobbet med rydding og vedlikehold på det tyske krigsgravfeltet på Solheim. I juni deltok leder GPM sammen med prosjektleder fra Akasia på omvisning i Solheim kapell og deretter vandring på Solheim gravplass i regi av Årstad lokallag av Fortidsminneforeningen. 20-30 interesserte deltok i arrangementet.

Det er laget vedlikeholdsplaner etter tilstandsanalyser som er gjennomført og disse skal utvikles videre og legges til grunn for prioriteringene i budsjettet. Arbeidet med verneplanene er i gang, men det går langsomt og den første er ikke ferdigstilt. Det er også igangsatt arbeid med å etablere GIS – Geografiske informasjonssystem for virksomheten på gravplassene i Bergen. Det er også gjennomført et prøveprosjekt med kilde-sortering på Øvsttun gravplass.

Krematoriet gikk over til Biodiesel HVO100 og vi er glade for den klimaeffekt det får.

Prosjekter

På grunn av nedtrekk i kommunens investeringsrammer for 2023 ble videre utbygging av navnedde minnelunder satt på pause i 2023. Vi hadde håp om økte bevilgninger og det har derfor vært arbeidet med prosjektering av ny navnet minnelund på Loddefjord gravplass

---

Solheim gravplass i vintersol.

Foto: Gravplasmmyndigheten

---

slik at denne kan påbegynnes når nødvendig finansiering foreligger.

Driftsplass og -bygget på Fyllingsdalen gravplass er ferdigstilt; de ansatte får et bedre arbeidsmiljø, lagring av maskiner og utstyr er oppgradert og driftsbygget er godt plassert på gravplassen.

Vi har tilrettelagt nye urnegraver på Fana og Øvstun gravplasser. Støyskjermen på Loddefjord gravplass er ferdigstilt og på Møllendal gravplass har vi sikret to murer som kunne rase ut. Også i år har forberedelsene med å rehabilitere gravplassmuren langs Fjøsangerveien pågått, i tillegg til arbeid med nytt krematorium. De mange prosjektene som er gjennomført klargjør gravfelt for ny gravlegging, demper forfallet og bidrar til bedre vilkår for brukeren av gravplassene.

To driftsbygg på Møllendal har fått nye tak, dette er både HMS- og ENØKtiltak.

Brukertilfredshet

I november ble det gjennomført en brukerundersøkelse rettet mot personer som sørget for en gravferd i Bergen i løpet av første halvår 2023. Det ble mottatt 210 svar, noe færre enn sist, men som likevel gir oss et godt

Driftsbygget på Møllendal

Foto: Inghild Hareide Hansen

utgangspunkt for hva vi må utvikle videre og jobbe med. Ros og ris fra undersøkelsen deles med de som betjener seremonilokalene og jobber med grav-legging ute på gravplassen, som ledd i det kontinuerlige arbeidet med utvikling av tjenestene.

Noen nøkkelfunn - tall fra 2022 i parentes:

- 87% (88%) opplever å ha fått tilstrekkelig informasjon om hva det innebærer å sørge for en gravferd
- 72% (75%) opplever den skriftlige kommunikasjonen med Gravplassmyndigheten som bra eller veldig bra
- 62% (99%) opplevde at seremonirommet som ble benyttet fremsto tilfredsstillende mht. renhold, funksjonalitet og generell bygningsstandard*
- 91% (91%) opplevde betjeningen som møtte dem ved gravleggingen eller urnened-settelsen som bra eller veldig bra

*Vi har ingen holdepunkter som forklarer den store nedgangen i tilfredshet med seremoni-rommene, da ingen av kommentarene omhandler dette.

- Vi fikk også mange innspill som er nyttige å ta med i videre arbeid. Noen eksempler:
- "Takker og er veldig godt fornøyd med gravplassen og det seremonielle i forbindelse med urnenedsettelsen."
- "Vi har flere ganger lagt på mer jord rundt gravplassen. Ugress er det mye av i plen."
- "Veldig bra med kildesortering på gravplassen."
- "Syns det er blitt veldig tungvint å måtte gå så langt til bosset det er blitt færre bossplasser som gjør det tungvint når du gjerne har mye boss etter omplanting"

Nøkkeltall

Gravplassmyndigheten 2023

Antall døde bosatt
i Bergen kommune **2150 (2206)**

Kremasjoner
ved Møllendal
krematorium **2506 (2397)**

Kremasjonsandel **79 % (76%)**

Kistebegravelser **408 (466)**

Tilviste festegraver
(to kistegraver) **66 (70)**

Urnedesettelser **1619 (1580)**

Gravlagte i navnet
minnelund **306 (241)**

Gravlagte i
anonym minnelund **24 (21)**

Urner utlevert til
askespredning **140 (88)**

Gravferder overlatt
til kommunen **25 (19)**

Seremonier i
kapellene **701 (698)**

Tall fra 2022 i parentes.

TJENESTER TIL UTENBYS BOENDE

Kremasjoner
32% - 812 (726)

Kistebegravelser
2% - 8 (22)

Ny kistegrav
4 (17)

Urnedesettelser
8% - 132 (116)

Ny urnegrav
20 (31)

Graver i navnet minnelund
12 (17)

Bærekraft og enøk

Bergen kirkelige fellesråd er opptatt av bærekraftsarbeid. Vi er miljøfyrtårnsertifisert, og legger hvert år frem en rapport om hvordan vi arbeider med de ulike bærekraftsmålene.

Blant de områdene vi jobber med kan nevnes:

- Reduksjon av strømforbruk
- Utfasing av fossilt brensel
- Universell tilrettelegging
- Reduksjon av avfall, spesielt restavfall
- Miljøfokus i innkjøp

Fra 2016 til 2022 ble klimafotavtrykket til Bergen kirkelige fellesråd redusert med ca. 25%. I 2023 har vi fortsatt arbeidet gjennom bl.a. følgende konkrete tiltak:

- Innført mer sortering av avfall, bl.a. med matavfall
- Redusert registrert avfallsmengde med 31% (reduisert registrert restavfall med 41%)
- Redusert strømforbruket i kirkene med 17,3% siden 2019, 2,2% siden 2022
- Overgang til fornybar syntetisk biodiesel (HVO100) på krematoriet (reduksjon tilsvarende 52 fossilbiler)
- Montert solceller på Eidsvåg kirke
- Montert bergvarme i Landås kirke

Solcellemontering på Eidsvåg kirke

Foto: Akasia

Landås kirke gjennomgikk omfattende renovering i 2023, og åpnet 1. oktober etter å ha vært stengt en periode dørene med gudstjeneste 1. oktober. Kirken har blant annet fått helt nytt varmeanlegg og ventilasjonsaggregat basert på bergvarme.

Foto: Elisabeth J. Erve Heimset

Ved flere av gravplassene i Bergen er det blomsterenger slik at insekter kan trives, og det arbeides nå med en fornyelse av renovasjonsløsninger. Øvstun gravplass er med på et pilotprosjekt, og har allerede fått på plass avfallsbeholdere for både grøntavfall og småelektronikk.

Foto fra Øvstun gravplass over og på forrige side: Gyrid Cecilie Nygaard

- Montert luft-luft varmepumper i Fridalen og Biskopshavn kirker
- Forberedt bergvarme i Korskirken (avhengig av kommunens prosjekt i Nedre Korskirkealmenningen for å få fullført dette)
- Gjenbruk av møbler

UNIVERSELL TILRETTELEGGING

Når det gjelder universell tilrettelegging har vi i 2023 gjort følgende:

- Etablert rullestolrampe til hovedinngangen i Nykirken

- Planlagt universell tilkomst til Salhus kirke
- Planlagt rullestolrampe til Bergen domkirke
- Gjort plass til rullestoler og barnevogner i St. Markus kirke
- Montert rullestolrampe opp til koret i Landås kirke
- Planlagt og gjennomført forbedring av forsterkeranlegg/taletydighet i flere kirker
- Montert akustikkplater i St. Jakob for å bedre akustikken der
- Diverse mindre tilpasninger for ansatte og besøkende

4

Stabs- funksjoner

HR-avdelingen	33
Administrasjonsavdelingen	35
Økonomiavdelingen	36
Kommunikasjon	37

Torill Andersen, Ingelin Margrethe Hoff Larsen og Christer van der Meeren var blant dem som tok i mot stemmer i Olsvikhallen under årets kirkevalg. Foto: Aina van der Meeren

Stabsfunksjoner

I tillegg til kirkelivavdelingen, kirkebyggavdelingen og gravplassavdelingen har kirkevergen en administrasjon som tilbyr avdelingene og menighetene ressurser innen kirketorg, arkiv, IKT, økonomi, kommunikasjon og HR.

HR-avdelingen

HR-avdelingen består av HR-rådgiver og HR-sjef, i tillegg til en prosjektansatt HR-rådgiver fra høsten 2023-sommeren 2024. Den prosjektansatte jobber med ulike utviklingsprosjekter som integrering mellom system for registrering av arbeidstid og lønssystemet, rekrutteringsprosedyre, planlegging av- og oppfølging etter medarbeiderundersøkelse, HMS avvikssystem, varslingssystem, onboardingrutine, beredskapsplaner, samt revidering av diverse håndbøker og reglement.

HR-avdelingen skal være en ressurs for menighetene og administrasjonen i forhold som omhandler lønn og refusjon, pensjon, permisjon, arbeidsgiverpolitikk, personalforvaltning, helse- miljø og sikkerhet, samt ledelse.

Ny HR-sjef kom på plass i starten av november, etter at tidligere HR-sjef sluttet i jobben før sommerferien.

SAMARBEID OG MEDBESTEMMELSE

BKF er avhengig av god dialog og godt samarbeid med de tillitsvalgte, for å sikre medbestemmelse og involvering innen god personalforvaltning og arbeidsgiverpolitikk. Tillitsvalgte er viktige stemmer, både når det gjelder ivaretagelse av rettigheter for de ansatte, men også når det gjelder hvem BKF skal være som arbeidsgivere, og hvordan vi gjennomfører prosesser som eksempelvis rekruttering og utvikling av rutiner innen oppfølging av medarbeiderundersøkelser og håndtering av varsler og avvik. Det har vært gjennomført 4 dialog- og drøftingsmøter med de tillitsvalgte i 2023, i tillegg til møter med enkeltorganisasjoner i konkrete saker.

LØNNSFORHANDLINGER

Det ble avholdt forhandlinger for ledere i kap. 3.

De fleste ansatte i BKF får lønnstillegg via sentrale tillegg i hovedtariffoppgjøret siden de ligger i kap. 4. Det blei tillegg avholdt to særforhandlinger for ansatte i kap. 4 i 2023.

I 2023 ble det gjennomført særskilte forhandlinger på administrasjonsledere. De ble flyttet fra kap. 4 til kap. 5 og fikk ny tittel daglig leder. I den forbindelse ble det avholdt individuelle forhandlinger for dem.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Målsettingen for HMS-arbeidet i BKF er at alle ansatte skal ha et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Det skal arbeides systematisk med utvikling av arbeidsmiljø og forebygging av sykefravær. HMS er i BKF organisert i fem verneområder; Kirkevergens administrasjon, Fana Prosti, Bergensdalen prosti, Domprostiet og Åsane prosti.

BKF er tilknyttet bedriftshelsetjenesten Salutis. I 2023 har Salutis vært inne i flere prosesser

som berører arbeidsmiljø både på individ og virksomhetsnivå.

BKF har også hatt kontakt med NAV arbeidslivssenter med tanke på fremtidig samarbeid innen sykefravær med tanke på både forebygging og oppfølging. I 2023 har vi brukt arbeidslivssentret til å søke midler til ekspertbistand til enkeltansatte. Arbeidslivssentret fullfinansierer tiltaket og ekspertene er ofte fra bedriftshelsetjenesten. BKF har veldig god erfaring med dette tiltaket og kommer til å fortsette å søke midler til ekspertbistand også i 2024.

SYKEFRAVÆR

Målet vårt er å ha et sykefravær som ikke overstiger 6 prosent. I 2023 hadde vi et samlet sykefravær på 6,23 prosent. Sykefravær er fast rapporteringspunkt både til arbeidsmiljøutvalg og til Fellesrådet.

VARSLING OG AVVIK

Det er i 2023 registrert 32 avvik direkte til HR-sjef. De fleste knytter seg til rutinesvikt og fysiske forhold. Avvik knyttet til drift og tekniske forhold meldes også direkte i systemet Lydia.

Det kom inn 4 varsler i 2023. 2 har blitt avvist og omgjort til avvik, 1 har blitt sendt til et sokneråd og 1 har blitt saksbehandlet og lukket.

BKF har innført nytt digitalt varslingssystem som er felles for hele den norske kirke. Systemet gir mulighet for intern og ekstern varsling og sikrer oppfølging av alle saker som blir meldt inn.

REKRUTTERING OG TURNOVER

Rekruttering er et viktig arbeid som sikrer at vi får rett kompetanse inn i virksomheten. Gjennom gode og profesjonelle rekrutteringsprosesser bidrar vi til å øke BKF's omdømme som arbeidsgiver. Det ble i 2023 gjennomført 23 rekrutteringsprosesser,

i tillegg til flere administrative ansettelser i vikariat. Det har også vært brukt bemanningsbyrå for å rekruttere vikarer. Kommunikasjonsrådgiver og områdeledere er viktige medspillere i rekrutteringsarbeidet.

ARBEIDSMILJØUTVALGET

Bergen kirkelige fellesråd har partssammensatt arbeidsmiljøutvalg som møtes til fire faste møter i året. Det er tre faste medlemmer fra arbeidsgiversiden og tre fra arbeidstakersiden. I tillegg inviteres bedriftshelsetjenesten, verneombud fra bispedømmerådslinjen, prost og vara verneombud. I 2023 var arbeidstakersiden leder av AMU. Noen av tema som ble behandlet er gjennomgang av HMS-handlingsplan, sykefravær, vernerunder, HMS-avvik, etiske retningslinjer for ansatte, samordningsavtale innen HMS arbeidet samt daglig leder for to menigheter problematikk. Det ble ikke gjennomført fysiske vernerunder i 2023, i stedet ble det gjennomført en medarbeiderundersøkelse. I forkant av undersøkelsen har det vært stort fokus på opplæring av ledere som skal følge opp undersøkelsen. Dette har vært gjennomført igjennom prostvise samlinger.

Administrasjonsavdelingen

I administrasjonsavdelingen er det 7 ansatte, som har ansvar for Kirketorget, resepsjon, sentralbord, arkiv, IKT og rapportering på internkontrollarbeid.

Kirketorget har ansvar for håndtering av henvendelser om kirkelige handlinger; gravferder, vielser og dåp. I 2023 har de tatt imot og bemannet 1660 gravferder, noen av disse er utenbys-gravferder, (1680 året før) Det er tatt imot og kirkebokført 1240 dåp (1390 året før). Når det gjelder vielser er det tatt imot for både 2023 og 2024. I 2023 har det vært gjennomført 231 vielser (304 året før), det er til nå reservert 229 vielser for 2024.

Via BKF's nettsider kan man sende forespørsel om dåp og vielser. Kirkerådet tester ut måter for at påmelding til dåp skal bli mest mulig lik i hele landet. Vi i Bergen har vært med på testing av løsningen.

Kirketorget har årlig møte med gravferdsbyråene. De siste årene har byråene ytret ønske om at Kirketorget skal hjelpe til med utleie av menighetenes lokaler til minnesamvær. Vi er så vidt i gang med et prosjekt for dette, og håper å få det i drift i løpet av 2024.

Et annet behov som noen gravferdsbyrå har fremmet, er å ha lenger avstand mellom gravferder i kirkene. I 2023 har vi hatt en grundig gjennomgang av gravferdstidspunktene, og det er gjort noen endringer. Det ble ikke så mange endringer, bl.a. pga. kapasitetsbehov.

BKF-arkiv følger opp arkivet i Public 360 med skriveregler og organisering. De følger også opp brukere både i menigheter og i kirkevergens administrasjon.

Sentralbordet i BKF betjener telefoner til BKF's hovedtelefon, og for de fleste menigheter når telefonen ikke blir besvart lokalt.

BKF-IKT har ansvar for IT-utstyr, programvare, telefoni og nettverk. Kirkepartner AS er IT- drifts leverandør for BKF. Det er viktig at nyansatte får god starthjelp når de får utlevert IT-utstyr, rutinene for dette er forbedret i løpet av det siste året. I tillegg arrangeres det kurs i generell IKT-kompetanse og i fagsystemer hvert semester.

INTERNKONTROLL

Alle avdelinger arbeider med internkontroll, og i fellesrådets møte i juni blir dette arbeidet lagt frem hvert år. Der beskrives faste kontrollrutiner og tilstandsrapporter innen HMS, økonomifor-

valtning, personvern, informasjonssikkerhet, samt kontrollpunkt i prosjektstyring og drift innen bygg og anlegg. Hvert år rapporterer BKF på en rekke internkontrollpunkt til Miljøfyrtårnet for å beholde sertifiseringen.

De fleste avdelingene i kirkevergens administrasjon gjennomførte en forenklet ROS-analyse for sitt område i 2023.

Oktober er tradisjonelt sikkerhetsmåned i regi av Kirkerådet. Vi i Bergen deltok også i år, ved å oppfordre alle ansatte til å ta digitale kurs som ble sendt ut, og ved å delta i «Phishing-test», dvs at noen prøvde å lure ansatte til å åpne utrygge vedlegg til epost, og å oppgi brukernavn og passord. Årets test ga litt bedre resultat enn fjorårets.

Økonomiavdelingen

Økonomiavdelingen har 4 ansatte, og er ansvarlig for at fellesråd og administrasjon har en forsvarlig og trygg økonomistyring med tilgang til oppdatert og relevant styringsinformasjon.

Økonomiavdelingen bistår menighetene med rådgiving og opplæring innenfor økonomiområdet, og tilrettelegger for effektive rutiner og arbeidsprosesser.

Sentrale arbeidsoppgaver er blant annet utarbeidelse av

- rullerende 4-års økonomiplan
- årlig budsjettøknad til Bergen kommune
- årsbudsjett (eventuelt med revisjoner i løpet av året)
- regnskapsrapportering til fellesråd og kirkeverge
- økonomiske analyser
- økonomisk oppfølging av prosjekter på kirkebygg og gravplasser

- rutiner og arbeidsprosesser som sikrer god intern kontroll innenfor eget ansvarsområde

Økonomiavdelingen har løpende kontakt med Bergen kommune, Den norske kirke, Bjørgvin Bispedømme og Akasia AS i økonomiske saker. Ekstern regnskapsfører (Aider) og revisor (Deloitte) er sentrale samarbeidsparter.

I tillegg til løpende driftsoppgaver har vi et kontinuerlig fokus på forenkling og effektivisering. I 2023 er grensesnittet mellom Gravplassmyndighetens fakturasystem og regnskapssystem gjennomgått sammen med systemleverandør og regnskapsfører. Arbeidet har hatt positiv effekt i form av både spart arbeidstid, bedre internkontroll og forenkling av purretutiner.

Vipps er en god løsning for den som vil gi gaver, betale for varer og tjenester (eks. hverdagsmiddag og lokalleie), men de administrative rutinene knyttet til bokføring og avstemming er til dels manuelle og tidkrevende. Økonomiavdelingen deltar i et pilotprosjekt sammen med daglig leder i Åsane menighet, Aider (regnskapsfører) og Solidus (håndterer inntektene fra givertjeneste i alle våre menigheter), hvor målet er å få på plass mer automatiserte rutiner og sømløse grensesnitt mellom Vipps, Solidus og regnskapssystem.

Økonomiavdelingen deltar i brukerforum og andre fora knyttet til oppfølging og forvaltning av regnskapsføreravtalen mellom Den norske kirke og Aider. I 2023 er det utviklet kontrollrapporter både i regnskaps- og lønssystem som styrker internkontrollen.

Kommunikasjon

Det er ansatt én kommunikasjonsrådgiver i Bergen kirkelige fellesråd, som bidrar med kommunikasjonsfaglig rådgivning og opplæring, medieinnvalg, innholdsproduksjon og kommunikasjonsstøtte på større menighetsprosjekt.

I 2023 har vi tilbudt flere kurs i kommunikasjonsarbeid. Flere menigheter har fått opplæring med deler av staben, og vi har også tilbudt kurs i nettsidepublisering både for nybegynnere og flere for viderekomne. I samarbeid med frivillighetsteamet har vi også tilbudt et nytt kurs i å promotere arrangement. I forbindelse med ny lov om tilgjengelighetserklæring og krav om universell utforming av offentlige nettsider fra 1.2.2023 arrangerte vi et kurs i universell utforming. Dette er også blitt en integrert del av andre kurs. Kirkerådet sørget for at alle nettsidene til bergensmenighetene har fått en tilgjengelighetserklæring som sier noe om vi er tilgjengelige for alle og hva som eventuelt mangler.

MEDLEMSUNDERSØKELSEN 2023

Den norske kirkes medlemsundersøkelse viser at kirkens medlemmer er positivt innstilt til kirken og kirkens rolle i samfunnet. Noen av funnene:

- Over åtte av ti er glad kirken er der når folk trenger den, og mener den er samfunnsnyttig når den støtter mennesker i sorg
- Mer enn halvparten oppgir at de opplever at kirken er der for dem ved viktige livshendelser
- 75 prosent mener Den norske kirke er en viktig møteplass ved kriser og ulykker
- Kun 15 prosent av medlemmene mener kirken har tilbud som passer inn i ens liv og timeplan
- Bare 20 prosent av medlemmene «opplever at kirken setter ord på det som er viktig for meg».

Dette gir oss noe å jobbe med, og kan hjelpe å gi en retning, også for kommunikasjonsarbeidet, slik at kirken oppleves relevant i hverdagslivet til flere medlemmer og andre.

Medlemsundersøkelsen viser at menighetsblad, e-post og brev i postkassen er mest ønskede måter å motta informasjon fra kirken på. Vi skal fortsette å vise folk at vi er på plass i nrområdet og vi skal invitere de direkte inn til våre tilbud og aktiviteter. 79 prosent av medlemmene ville først brukt internett for å finne informasjon om kirken. Herunder er det 37 prosent som oppgir at de ville brukt Google, 26 prosent ville besøkt kirken.no, 13 prosent ville besøkt den lokale menighetens nettside, mens kun 2 prosent ville brukt sosiale medier. Dette forteller oss at det ligger et stort informasjons- og kommunikasjonspotensial på nettsiden vår, men også i menighetsbladet.

NY KOMMUNIKASJONSSTRATEGI

I 2022 gav fellesrådet oss oppdraget om å være mer synlig, slik at bergens befolkning har kjennskap til kva Kirken er og gjør. Det er viktig å ha en tydelig retning på hvordan kommunikasjon skal bidra til at vi når målene våre og leverer i henhold til de strategiske fokusområdene våre. Derfor har vi brukt store deler av 2023 på å få laget en kommunikasjonsstrategi som rommer hele Kirken i Bergen. Vi satte av midler til å få hjelp av et kommunikasjonsbyrå, og etter å ha invitert seks byrå til å gi et tilbud før sommeren, landet vi på Mannheimer.

Strategien skal gjøre oss trygge i valgene våre og hjelpe oss å prioritere målgrupper, budskap og kanaler i tiden fremover. Vi har begrensede ressurser og mange vi ønsker å snakke til og med. Vi håper at denne strategien skal være engasjerende og bidra til at ansatte skal ha lyst til å bruke den. Vi ønsker å dele kirkens budskap og å gi mennesker en mulighet til å delta i de flotte aktivitetene kirken driver. For å strekke oss etter dette må vi kommunisere godt, og kommunikasjon må være en naturlig del av prosessen når vi planlegger aktivitetene våre og når vi skal ut med nyheter om det vi foretar oss.

Urpremiere i Fridalen med snakkende esel

Under Påskefest 2023 inviterte kantor Knut Christian Jansson og dirigent Kristine Bjånes — sammen med 60 korbarn — til urfremføring av Eselet, et pasjonsspill for barn av Knut Vaage og Bjørn Sortland. I tillegg fremførte de Gabriel Faurés Requiem.

Det ble en helt fantastisk fremføring av Collegium Vocale gutter, jenter og ung, samt dyktige musikere i Fridalen kirke søndag 26. mars. Eselet er en underlig historie fra palmesøndag, der komponist Knut Vaage og forfatter Bjørn Sortland har latt et snakkende esel være hovedpersonen.

Pasjonsspill utenom det vanlige

- Eselet gir et snodig blikk på hva som skjedde på palmesøndag, og Vaage og Sortland har laget en historie om de disiplene som hentet eselet til Jesus. De har ikke lyst, og synes det er både pinlig og flaut, forklarer kantor og musikalsk ansvarlig Knut Christian Jansson.

Absurd palmesøndag

Forfatter og komponist mener palmesøndag bryter med folks forventninger og har preg av surrealisme.

- Jeg synes stykket tar vare på det absurde på palmesøndag. I dag hadde vi sett på det som ein kunstperformance om kongen hadde ridd på et esel. Og så er jo bakteppet at alle jubler, men noen dager etterpå skriker de "korsfest! korsfest!", sier Sortland.

- Eselet er en av hovedpersonene, og det er jo litt underlig. Det legitimerer den rare tilnærmingen som musikken har, mener Vaage, som har brukt talekor som et sentralt virkemiddel i stykket.

Fridalen er en kulturkirke

De to er imponert over å høre barna synge.

- Det var kraftig! Det er seriøst å se unger som ikke er så gamle gjøre dette på ramme alvor, mener Sortland.

- Jeg setter pris på arbeidet som skjer i kirken, og har lyst til å være en støttespiller. Det er veldig imponerende å ha en slik kulturarena rett ved huset mitt, det er så flott arbeid på alle nivå her. Det er en kirke, men også en kulturkirke gjennom Knut Christian sitt arbeid, sier Vaage.

Øverst: De to disiplene, Gard Berge Aarvik og Madhavi Hildur Nesse, får oppgave å hente eselet til Jesus på Palmesøndag. Nederst: Baryton Andreas Wivestad Jansson har rollen som selve eselet. Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Ny biskop i Bjørgvin! >

Ragnhild Jepsen ble vigslet i en høytidelig seremoni i Bergen domkirke 16. april, der H.M. Kong Harald, representanter fra det offisielle Norge og kirkeledere fra inn- og utland deltok.

Festgudstjenesten inneholdt mye sang og musikk. Blant annet medvirket Bergen domkirkes jentekor, Bergen Domkor, messingblåsere og domkantorene Kjetil Almenning og Sigurd Øgaard. Bestillingsverket "Sunniva kongsdotter" av Knut Vaage ble fremført som en gave til den nye biskopen.

Ragnhild Jepsen er første kvinnelige biskop i Bjørgvin.

Dansere fra Tango Abraso (øverst) og Bjørn Tomren var en av de mange artistene som stilte opp gratis på støttekonsernten i november. Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

Preses Olav Fykse Tveit sammen med Jepsen mens de venter på kongen.

H.M. Kong Harald og nyvigsla viskop, Ragnhild Jepsen.
Begge foto: Gyrid Cecilie Nygaard

< Støttekonsert i Bergen domkirke

Bergen domkirke var smekkfull 19. november da de inviterte til støttekonsert til Kirkens nødhjelp og Norsk Folkehjelp sitt arbeid i og ved Gaza. Biskopen og flere andre deltok med apeller, og artister som Bjørn Tomren, Marthe Valle, Doddo, Ragnhild Gudbrandsen, Bergen Barokk, Heidi Lambach, Helge Jordal, Pedro Carmona-Alvarez, Carsten Dyngeland Trio, Tango Abraso og Andreas Pettersen stilte opp gratis.

- Vi må stå opp mot uretten som skjer. Vi må si fra om at krigen må stanses. Vi må appellere til medmenneskelighet og at hjelpen må komme frem til de som nå opplever en forferdelig krig. Konserten i domkirken er en måte å vise vår solidaritet og støtte til de som er ofre for krig og ufred, uttalte Jepsen før konserten.

5

Fellesrådets økonomi

Investeringsregnskap	43
Driftsregnskap	44
Balanse	45

Investeringsregnskap

(mill. kroner)	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringer i anleggsmidler	159,5	179,5	168,9	120,7
Avsetninger	1,0	1,1	0,5	29,6
Årets finansieringsbehov	160,5	176,6	169,4	150,3
FINANSIERT SLIK:				
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-0,6	-0,6		-0,9
Refusjoner	-31,8	-32,2		-27,7
Tilskudd til investeringer	-92,0	-89,1	-87,6	-106,3
Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg, andeler mv	-0,5	-0,5	-0,5	-0,0
Sum ekstern finansiering	-124,9	-122,4	-88,1	-132,8
Overført fra driftsregnskapet	-8,0	-8,0	-	-5,3
Bruk av avsetninger	-27,6	-46,2	-81,4	-12,1
Sum finansiering	-160,5	-176,6	-169,4	-150,3
Udekket/udisponert	0,0	0,0	0,0	0,0

Driftsregnskap

(mill. kroner)	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter	-298,1	-293,3	-260,1	-276,4
Driftsutgifter	297,3	293,7	261,9	271,0
Brutto driftsresultat	-0,7	0,4	1,9	-5,4
Netto finansinntekter/-utgifter	-10,8	-10,9	-2,1	-5,8
Resultat før disposisjoner	-11,5	-10,4	-0,2	-11,3
Bruk av bundet disposisjonsfond / disposisjonsfond	-1,2	-2,3	-1,4	-2,1
Avsatt til disposisjonsfond/bundne driftsfond	4,7	4,7	1,6	8,1
Overført til investeringsregnskapet	8,0	8,0	-	5,3
Sum avsetninger	11,5	10,4	0,2	11,3
Regnskapsmessig resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Balanse

(mill. kroner)	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER		
Anleggsmidler	1 431,8	1 298,5
Omløpsmidler	220,2	236,7
Sum eiendeler	1 652,0	1 535,2
Egenkapital og gjeld		
EGENKAPITAL		
Kapitalkonto	-1 431,8	-1 298,5
Investeringsfond	-131,2	-157,8
Disposisjonsfond	-43,5	-39,9
Sum egenkapital	-1 606,4	-1 496,3
GJELD		
Kortsiktig gjeld	-45,6	-38,9
Sum egenkapital og gjeld	-1 652,0	-1 535,2

Fullstendig regnskap med noter og revisors beretning finnes på kirken.no/bergen. Scann qr-koden for direkte link.

6

Styrende organer og eierskap

Bergen kirkelige fellesråd	47
Arbeidsutvalget	49
Administrasjonsutvalget	49
Kontrollkomitéen	49
Kirkebyggutvalget	49
Gravplassutvalget	50
Kulturutvalget	50
Bidrag nasjonalt og i andre organisasjoner	51
Eierskap	51

Bergen kirkelige fellesråd FREM T.O.M. 12.12.23

Fellesrådet er det øverste ansvarlige og styrende organ for BKF. Rådet er sammensatt av én representant fra hvert menighetsråd i Bergen. I tillegg oppnevner biskopen én representant (domprosten) og Bergen kommune én representant – til sammen 27 medlemmer. Oppgavene for fellesrådet innebærer møtevirksomhet med saksbehandling og beslutninger for BKF. Fellesrådet har flere underutvalg med hvert sitt reglement/mandat vedtatt av fellesrådet. Det er derfor en til dels stor møtebelastning på fellesrådets medlemmer og en betydelig frivillig innsats for kirken i Bergen som utføres gjennom råd og utvalg. Fellesrådet forvalter også eierskapet for Akasia AS og utgjør generalforsamling for selskapet. Fellesrådet har hatt 6 møter i 2023, og behandlet 73 saker.

Fast representant	Vara representant	Menighet
LEDER: Ragnar Gjengedal	Benedikte F. Torsvik	Nygård
NESTLEDER: Bjørn Norstrand	Ingrid Amalia Floen Utboem	Biskopshavn
Hans Martin Svarstad	Bjarte Abilgaard	Arna
Christian Nasset	Bjørn Fjeld	Bergen domkirke
Amalie Ulevik Bjerk	Morten Jacobsen	Birkeland
Marit Drotningvik	Lars Johan Fjellbirkeland	Bønes
Malin Backman von Osten	Marit Vik	Eidsvåg
Tord Byrkjeland Berntsen	Marianne Sverdrup Nordby	Fana
Bjørn Rosland Norberg	Catharina Sirnes	Fridalen
Torgeir Wiig	Øystein Ellingsen	Fyllingsdalen
Therese Nesse Mokkalbost	Gunnar Nyhammar	Laksevåg
Kari Davidsen	Johannes Kvamme Juliussen	Landås
Torstein Sætre	Nils Einar Johansen	Loddefjord
Jorunn May Johnsen	Jostein Gimmetstad	Løvstakksiden
Sølvi Mostraum Krabbedal	Brith Sissel Barsnes Bjordal	Olsvik
Nils Gunnar Toppe	Hilde Elin Haaland-Kramer	Salhus
Jostein Aarvik	Petra Anne Os	Sandviken
Asbjørn Valen	Synnøve Flotve	Skjold
Thor W. Brekkeflat	Frode Hjertnes	Slettebakken
Per Kristian Erdal	Ole Hieronimus Meyer	Storetveit
Randi Wollan Neuber	Tor Nordeide	Sælen
Lodve Gidske	Lidveig Tjørve	Søreide
Thor Kalland	Jorunn Haukås	Ytre Arna
Maren Flotve Tischendorf	Martin Løndal (fra 27.09.22)	Årstad
Tor David Hanson	Åse Vassenden Hetlebakke	Åsane
Gudmund Waaler (til 30.11.22) Leif Endre Grutle (fra 01.12.22)	Hans Jørgen Morvik (fra 01.12.22)	Geistlig representant
Harald Berge Breistein	Arvid Nilssen	Bergen kommune

Bergen kirkelige fellesråd FRA KONSTITUERING AV NYTT RÅD 13.12.23

Fast representant	Vara representant	Menighet
LEDER: Bjørn Norstrand	Ingrid Amalia Floen Utboem	Biskopshavn
NESTLEDER: Ragnar Gjengedal	Benedikte F. Torsvik	Nygård
Kari Secher	Hans Martin Svarstad	Arna
Morten Samsonsen	Grete Line Simonsen	Bergen domkirke
Amalie Ulevik Bjerck	Arne E. Nakling	Birkeland
Kjell Helge Klepppestø	Åse Tveit Christiansen	Bønnes
Magne Fonn Hafskor	Marit Vik	Eidsvåg
Arne Grostøl	Marita Børve	Fana
Bjørn Rosland Norberg	Heidi Iren Saure	Fridalen
Per Arne Reite	Jacobus Johannes Maria Van Geel	Fyllingsdalen
Gunnar Nyhammar	Grete Smørås	Laksevåg
Ingeborg Hopland Nestås	Ole Jacob Møllerløyen	Landås
Torstein Sætre	Ragnhild Kristin Heradstveit	Loddefjord
Jostein Gimmedstad		Løvstakksiden
Sølvi Mostrøm Krabbedal	Øyvind Eide	Olsvik
Nils Gunnar Toppe	Ingrid Marie Gerner	Salhus
Jostein Aarvik	Torgeir Paulsen	Sandviken
Karin Stang Volden	Asbjørn Valen	Skjold
Thor W. Brekkeflat	Ingrid Fluge-Hole	Slettebakken
Per Kristian Erdal	Inger Lise Breivik Larsen	Storetveit
Randi Wollan Neuber	Anita Helene N. Rongevær Østun	Sælen
Sigrid Tro	Morten Bjørndal	Søreide
Thor Kalland	Jorunn Haukås	Ytre Arna
Monica Sæle	Rasmus Michael Lassen	Årstad
Tor David Hanson	Harald Berge Breistein	Åsane
Gudmund Waaler	Maren Fløtve Tischendorf / Leif Endre Grutle	Geistlig representant
Magnus Mjelstad	Eivind Skår	Bergen kommune

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget (AU) er et saksforberedende utvalg til fellesrådet og har i tillegg fullmakt til å treffe avgjørelser i saker delegert til utvalget. AU har hatt 6 møter og behandlet 71 saker.

FREM T.O.M. 12.12.23

Ragnar Gjengedal	leder
Bjørn Norstrand	nestleder
Asbjørn Valen	
Sølvi Mostrau Krabbedal	
Gudmund Waaler	geistlig representant
Thor Kalland	vara
Hans Martin Svarstad	vara
Lodve Giske	vara
Marit Drotningvik	vara
Leif Endre Grutle	vara geistlig rep.

FRA KONSTITUERING AV NYTT RÅD 13.12.23

Bjørn Norstrand	leder
Ragnar Gjengedal	nestleder
Thor Kalland	
Monica Sæle	
Gudmund Waaler	geistlig representant
Jostein Gimmedstad	vara
Arne Grostøl	vara
Sølvi Mostrau Krabbedal	vara
Heidi Iren Saure	vara
Maren Flotve Tischendorf Leif Endre Grutle	vara geistlig rep.

Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er et partssammensatt utvalg med et overordnet ansvar for personalpolitiske saker. Utvalget er høringsinstans for fellesrådet i saker av personalpolitisk karakter og er delegert avgjørelsesmyndighet i definerte saker jamfør reglement. Det ble gjennomført ett møte i administrasjonsutvalget i 2023. Utvalget behandlet rekrutteringsreglement og handlingsplan for inkludering, likestilling og mangfold.

Bjørn Norstrand	leder
Asbjørn Valen	BKF
Therese Nesse Mokkalbost	BKF
Nadine Larsen	tillitsvalgt
Marianne Wallem Fanebust	tillitsvalgt
Hans Martin Svarstad	vara, BKF
Jostein Aarvik	vara, tillitsvalgte
Sven-Ove Rostrup	vara, tillitsvalgte

Kontrollkomitéen

Kontrollkomitéen skal på fellesrådets vegne forestå den løpende kontroll med BKF's virksomhet – herunder kontrollere om Fellesrådets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger. Kontrollkomitéen har hatt 3 møter og behandlet 10 saker.

Nils Gunnar Toppe	leder
Tord Byrkjeland Berntsen	nestleder
Bjarte Flaten	
Per Kristian Erdal	
Randi Wollan Neuber	
Kari Barca Davidsen	vara
Tor David Hanson	vara
Thor Brekkeflat	vara

Kirkebyggutvalget

Kirkebyggutvalget er et forberedende utvalg for fellesrådet i saker som gjelder forvaltning og utvikling av kirkebygg. Utvalget har hatt 2 møter og behandlet 10 saker.

Asbjørn Valen	leder
Torstein Sætre	nestleder
Per Kristian Erdal	
Tor David Hanson	
Torgeir Wiig	vara
Malin Backman Von Osten	vara
Tord Byrkjeland Berntsen	vara
Jostein Aarvik	vara

Kulturutvalget

Kulturutvalget skal fremme samarbeid mellom menighetsrådenes kulturvirksomhet, stimulere til økt kulturaktivitet, samt synliggjøre og dokumentere Dnk som kulturaktør i Bergen. Utvalgets budsjett var kr.366 000,- i 2023. Midlene ble i hovedsak brukt til tilskudd til menighetsaktivitet og kommunikasjonstiltak (påskefest og kulturtilskudd). Kulturutvalget hadde 3 møter i 2023.

Knut Christian Jansson	leder
Kjetil Almenning	domkantor
Hans Martin Svarstad	BKF
Mette Svanes	kirkeverge
Lars Kristian Stendahl Gjervik	kirkelivsjef - sekretær
Gyrid Cecilie Nygaard	kommunikasjonsrådgiver

Gravplassutvalget

Gravplassutvalget er et forberedende utvalg til fellesrådet i saker på gravplassområdet. Utvalget har hatt 5 møter og behandlet 19 saker. Utvalget har vært på befaring på Bønes og Fana kirkegård, Fyllingsdalen gravplass med nytt driftsbygg og arealet som er regulert til gravplass på Søreide

---

Harald Berge Breistein	BKF – Bergen kommune, leder
Nils Gunnar Toppe	BKF, nestleder
Tanveer Ahmed	Bergen moské
Ewa Bivand	Den katolske kirke
Emil Perron	*STL Bergen
Thor Kalland	BKF
Siri Hortman	vara, Human-Etisk Forbund
Muhammad Azeem	vara, Bergen moské
Jannicke Troe	vara, STL Bergen
Jorunn May Johnsen	vara, BKF
Therese N. Mokkelbost	vara, BKF
Randi Wollan Neuber	vara, BKF

Bidrag nasjonalt og i andre organisasjoner

KIRKEVERGEN er med i Den norske kirke (Dnk) sitt digitaliseringsstyre som har tatt det overordnede ansvaret for digitalisering, og i programstyret for kirkelig organisering. Hun deltar også i G4 og G21 - nettverket av kirkeverger i henholdsvis de 4 og 21 største kommunene. I tillegg er kirkevergen i styret i Bjørgvin kyrkjevergelag og i representantskapet i Kirkens bymisjon.

ADMINISTRASJONSSJEFEN deltar i digitaliseringsarbeidet i Dnk som leder av områdeguppen "Styring, ledelse og kjerne-data".

KIRKEBYGGSSJEFEN er leder for styringsgruppen i nettverk for kirkebyggforvaltning.

GRAVPLASSJEFEN er medlem av Porteføljestyret i Dnks digitaliseringsarbeid og er leder av områdeguppen Gravplassadministrasjon. Hun er også leder for Nordisk forening for kirkegårder og krematorier. Leder for Gravplassmyndigheten er medlem av Dnks Sikkerhetsutvalg.

SJEF KIRKELIV, KULTUR OG DIAKONI er delegat på landsrådet for KA - Kirkelig arbeidsgiverorganisasjon. Han er også del av nasjonalt nettverk for U-kirker i storby. Han sitter også i styret i Kirkelig dialogsenter, samarbeidsstyre i St.Jakob - ung kirke midt i byen, samt er leder for samarbeidsstyret Nykirken – kulturkirken på Nordnes. Han sitter som sekretær for styret i Kyrkjekultur vest AS.

Eierskap

Akasia

Akasia AS er et konsern heleid av soknene i Bergen. Eierskapet forvaltes av Bergen kirkelige fellesråd, på vegne av soknene. Konsernet Akasia AS består av egenregiselskapet Akasia kirke og gravplass AS som leverer tjenester til BKF, hovedsakelig innenfor gravplass og kirkebygg, og Akasia Eiendom AS, som selger gravstell, trepleie samt tjenester innenfor bygg- og anlegg til eksterne kunder. Konsernet har i dag ca 130 ansatte og en omsetning på nærmere 150 millioner kroner.

Kyrkjekultur vest AS

Kyrkjekultur vest AS er et aksjeselskap som eies av Bergen kirkelige fellesråd. Selskapet har som formål å synliggjøre og styrke den kirkelige kulturkompetansen i hele bispedømmet, og å utvikle kirken som kulturaktør og kulturarena.

Kirkepartner

Kirkepartner AS er et IKT-selskap etablert av Den norske kirke og drives som et egenregiselskap, det vil si at de leverer primært tjenester til sine aksjonærer. BKF ble aksjonær og tok i bruk Kirkepartner sine systemer i 2016. Selskapet er en sentral aktør for drift av digitale tjenester i kirken.

Det siste året har det skjedd en utvikling i digitaliseringsarbeidet i Dnk. Kirkerådet, representert fra fellesrådene, og KA (kirkelig arbeidsgiverorganisasjon) tar aktivt del i arbeidet. BKF bidrar sterkt med kirkevergen som medlem av digitaliseringsstyret, i tillegg er en fra BKF's ledergruppe leder for en områdeguppe i digitaliseringsarbeidet. Kirkepartner er viktig som egenregiselskap inn i dette arbeidet.

ÅPEN
FRIMODIG
TROVERDIG

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd